

Ikmēneša ziņas

Uzkrājumi un ieguldījumi

Atveseļošanās sarežģītos apstākļos

2020. gada septembris

Tirgus apskats

Pēdējais vasaras mēnesis bija piektais mēnesis pēc kārtas, kad globālo akciju cenas virzījās augšup pēc pēkšņajiem un dramatiskajiem kritumiem martā. Smagajam triecienam gada otrajā ceturksnī sekoja ekonomikas atveseļošanās pazīmes gada trešajā ceturksnī, tomēr apstākļi vēl joprojām ir sarežģīti. Valstu robežu atvēršana izrādījies vismaz tikpat smaga kā to slēgšana, taču pēdējos mēnešos mājsaimniecības un uzņēmumi ir izrādījuši lielu vēlmi atgriezties pie normālas dzīves. Nedrīkst par zemu nenovērtēt atkārtotu Covid-19 uzliesmojumu risku pēc ekonomikas augšupejas atsākšanās, taču, mūsaprāt, turpmākie infekcijas uzliesmojumi tiks novērsti, pārdomāti slēdzot robežas, tādējādi ierobežojot ietekmi uz ekonomiku. Turklāt mēs tuvojamies brīdim, kad parādīsies jaunie vīrusa nomākšanas līdzekļi un vakcīnas. Tāpēc, pat ja tuvākajā laikā notiks vīrusa uzliesmojums, visticamāk, ilgtermiņā ekonomiskās sekas nebūs kritiskas. Bezprecedenta valdību un centrālo banku reaģēšana uz krīzi (ar gandrīz 20 triljoniem USD) palīdzēja atjaunot ekonomiku, ievirzot to pareizajā sliedēs un saglabājot pieprasījumu pēc riskantākiem aktīviem. Šis publiskā sektora intervences dominē arī prognozēs. Gaisma tunēļa galā ir kļuvusi spožāka. Iespējams, iestāsies ilgi gaidītā atveseļošanās fāze. Tas, kur mēs nonāksim, būs atkarīgs no uzņēmumu, mājsaimniecību, politiķu un centrālo banku vadītāju reakcijas uz valdošo ekstrēmo situāciju.

Akciju tirgus indeksu rezultāti (līdz 2020. gada 31. augustam)

Reģions	Indekss	Valūta	Rezultāti							
			2020. aug.	Kopš 2020. g. sāk.	12 mēn.	2015	2016	2017	2018	2019
ASV	S&P 500	USD	7,0%	8,3%	19,6%	-0,7%	9,5%	19,4%	-6,2%	28,9%
Eiropa	MSCI EURO	EUR	3,2%	-12,6%	-5,2%	6,1%	1,7%	8,7%	-14,2%	22,0%
Austrum-eiropa	MSCI EM Eastern Europe	USD	0,8%	-23,6%	-11,7%	-8,1%	33,0%	12,9%	-8,3%	26,9%
Āzija	MSCI EM Asia	USD	3,1%	7,6%	22,9%	-11,8%	3,8%	40,1%	-17,3%	16,6%
Latīņ-amerika	MSCI EM Latin America	USD	-6,4%	-33,7%	-25,6%	-32,9%	27,9%	20,8%	-9,3%	13,7%

Svarīgākie notikumi un prognozes

Pozitīvi pārsteigumi, neskatoties uz Covid-19 radītajiem šķēršļiem. Pandēmija ir izvērsusies negatīvākā virzienā salīdzinājumā ar pieņēmumiem, kas bija pamatā mūsu iepriekšējām bāzes prognozēm. Neskatoties uz to, attīstītajās valstīs kopumā ekonomika, it īpaši patēriņa un ražošanas jomā, ir atguvusies nedaudz straujāk nekā tika gaidīts. Tomēr provizorisks IKP rādītāji par 2020. gada 2. ceturksni liecina par negatīviem lielām atšķirībām, tirgi nav vājinājušies tik lielā mērā, cik bažījāmies. Pēdējos mēnešos bezdarbs Amerikas Savienotajās Valstīs ir samazinājies, savukārt palīdzības pasākumi Eiropā ir bremzējuši augšupeju daudz lielākā mērā nekā gaidīts. Tas ir viens no iemesliem, kāpēc lejupslīdes un stimulēšanas pasākumi nav apgrūtinājuši valsts sektora finanses kā tika gaidīts, tādējādi nākotnē pavērot iespēju papildu programmu īstenošanai.

Mūsu jaunākās IKP prognozes. Esam nedaudz paaugstinājuši savas 2020. gada prognozes lielajām attīstītajām valstīm. Mūsaprāt, 37 Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (OECD) valstu IKP samazināsies par 6,6% salīdzinājumā ar mūsu iepriekšējām 7% prognozēm. Taču par vienu punktu esam samazinājuši savu globālo IKP prognozi, jo Covid-19 izplatība daudzās jaunattīstības valstu (EM) valstīs ir radījusi lielāku kaitējumu ekonomikai nekā gaidīts. Kopumā esam nedaudz pazeminājuši savas IKP prognozes 2021. gadam, jo pandēmija, kā šķiet, kavēs dažu nozaru attīstību ilgāk nekā prognozēts. Notiks pakāpeniska atveseļošanās ar straujāku izaugsmi, it īpaši 2021. gadā. Taču pat 2022. gada beigās resursu izmantošanas apjomi būs zemāki nekā parasti, un bezdarba līmenis lielākajā daļā valstu krietni pārsniegs pirmskrīzes līmeni.

Tik un tā gaidāms globalizācijas spēku pieaugums. Starptautisko piegāžu ķēžu pārrāvuma brīdi pagājušajā pavasarī pasaules tirdzniecības plūsmas strauji samazinājās. Neskatoties uz zināmu atlabšanu jūnijā, globālās tirdzniecības apjomi gada 2. ceturksnī salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo laikposmu samazinājās par 20 procentpunktiem. Lai arī otrajā pusgadā atveseļošanās turpinās, mūsaprāt, kopumā šogad piedzīvosim 10 – 12% lejupslīdi. Tomēr uzskatām, ka līdz 2020. gada beigām lielākā daļa zaudējumu būs atgūti. Mūsaprāt, izaugsme 2021. gadā būs 8%. 2022. gadā globālā tirdzniecība atgriezīsies aptuveni 2019. gada līmenī.

Riska apetīte finanšu tirgos turpina uzlaboties. Uzņēmumu peļņas pārskati par gada 2. ceturksni lielākoties pārsniedza zemās cerības, galvenokārt, pateicoties apzinātiem izmaksu ietaupījumiem. Saskaņā ar mūsu makroekonomisko prognozi salīdzinoši labvēlīgā vide akciju tirgiem un riska apetīte saglabāsies. Ekonomiskie apstākļi pakāpeniski nostabilizēsies. Tikmēr centrālās bankas ir gatavas ilgstoši palīdzēt

